

Valdemar Thomsen: Mit Parti kan ikke medvirke til Gennemførelsen af det foreliggende Lovforslag paa Basis af det Forlig, der er opnaaet mellem Regeringspartierne og de Konservative. Der er i Udvalget overhovedet ikke taget Hensyn til mine Henstillinger under første Behandling, og vi stiller derfor vore Ændringsforslag uden for Betænkningen.

Hvad Navnet angaar, skal vi saamænd intet have at indvende imod, at det bliver „Danmarks Nationalbank“. Derimod er vi i høj Grad utilfredse med det væsentligste i Forslaget og ikke mindst dets § 1, der omhandler Bankens Formaal. Nu kan der tilsyneladende være noget om, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller udtalte ved første Behandling og gentog her i Dag, at det til syvende og sidst er Personerne, det kommer an paa. Men da mit Parti desværre ikke, foreløbig i alt Fald, har nogen særlig Tillid til de Personer, der maa antages at blive Bankens Ledere, vil man forstaa, at vi ønsker, at det paa Forhaand siges klart og bestemt, hvad Bankens Formaal er.

Vi nærer, for at sige det rent ud, den dybeste Mistillid — ikke til Mændenes Ærlighed, bevares vel, men til deres Indstilling over for de store økonomiske Problemer, som de bliver stillet over for. Det gælder ogsaa den Mand, som man paa Forhaand kan regne med bliver Bankens Førstedirektør. De ortodokse bankpolitiske og finanspolitiske Principper, som han har givet Udtryk for, ikke mindst i Rente- og Valutaspørgsmaalet, er diametralt modsat det, som Tiden kræver, og som fordomsfrie og fremsynede Nationaløkonomer gennem mange Aar har gjort sig til Talsmænd for.

Allerede af den Grund stiller vi os i høj Grad skeptiske over for det, som man uden bestemte Direktiver kan vente vil blive Resultatet med Hr. Bramsnæs som Leder. Desværre maa jeg tilføje, at der ingen Opmuntring findes i den Omstændighed, at det gamle Repræsentantskab skal være med til at præge Udviklingen paa dette Omraade helt til 1948. Tværtimod; jeg finder en saadan Ordning inkonsekvent og fuldstændig forkastelig. Det kan i hvert Fald ikke styrke Befolkningens Respekt for Parlamentarismen, naar man paa et saa afgørende vigtigt Omraade gør Regering og Rigsdag delvis umyndige mange Aar frem i Tiden.

Ved Lovforslagets første Behandling gjorde jeg opmærksom paa dette urimelige Forhold, og jeg vil endnu en Gang advare ikke mindst dem, der føler sig som Repræsentanter for Arbejdere og Bønder, mod at

give de gamle Repræsentanter i Nationalbanken en saa stor Indflydelse langt ud i Fremtiden. Af Erfaring ved vi — hele Udviklingen er Vidnesbyrd derom —, at de ikke uden Held forstaaer at værne Kapitalen paa det arbejdende Folks Bekostning. Netop her staaer Folketinget som saa ofte tidligere over for en af de tilsyneladende uskyldige, men uhyre snedige Metoder, som Højfinansens Mænd og dens Haandlangere benytter sig af. Det er en af Grundene til, at vi ønsker § 1 affattet saaledes, at man virkelig kan se, hvad Meningen er.

Et andet Hovedsynspunkt for denne Betragtning er den Kendsgerning, at det nu er Staten, der regulerer Produktionen og det økonomiske Liv. Derfor maa det selvfølgelig være Lovgivningsmagten, navnlig Regeringen, der har Ansvaret for det overmaade vigtige Instrument, som en Seddelbank er.

Under disse Omstændigheder vil det, forekommer det mig, være en fuldstændig Misforstaaelse at overlade Ansvaret til en Kreds af delvis tilfældige Mænd, som vi ikke ved stort om ud over dette, at de bankpolitisk har deres Fortid imod sig. Det maa være Regering og Rigsdag, der træffer Bestemmelse om de Maal, Banken maa sætte sig. Hvad er da mere rimeligt end at sige dette klart og tydeligt i Formaaalsparagraffen?

Saa meget har i alt Fald Retsforbundet forstaaet, at dets Ændringsforslag til § 1 gaar ud paa, at Pengenes Købekraft over for Varer skal forblive uændret. Jeg ved ikke, om det er Meningen, men man maa opfatte Ændringsforslaget derhen, at det bestaaende Misforhold mellem Priserne paa Landbrugsprodukter og andre Varer er af underordnet Betydning, og at det i alt Fald ikke skal forstyrre de Herrer Direktørers Nattero. Paa dette Punkt er jeg dog i høj Grad uenig med Retsforbundet.

Det er heller ikke nok at sige, som der staaer i Regeringsforslagets § 1, at „Bankens Opgave er at opretholde et sikkert Pengevæsen“ — Punktum. Og rent galt maa man sige det bliver, naar Handelsministeren, som han gjorde det ved første Behandling her i Salen, siger, at denne Opgave røgttes ved at holde stabile Vekselkurser.

Sandheden er den, at dette at holde stabile Vekselkurser i Realiteten betyder, at man derigennem stabiliserer den herskende økonomiske Uligevægt med Kriser, Arbejdsløshed og alt, hvad dertil hører.

I og for sig undrer det ikke mig i Modsetning til det ærede Medlem Hr. Himmel-